

To besedilo je zgolj informativne narave in nima pravnega učinka. Institucije Unije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti. Verodostojne različice zadevnih aktov, vključno z uvodnimi izjavami, so objavljene v Uradnem listu Evropske unije. Na voljo so na portalu EUR-Lex. Uradna besedila so neposredno dostopna prek povezav v tem dokumentu

► **B** **DIREKTIVA (EU) 2016/1919 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**

z dne 26. oktobra 2016

o brezplačni pravni pomoči za osumljene in obdolžene osebe v kazenskem postopku ter za zahtevane osebe v postopku na podlagi evropskega naloga za prijetje

(UL L 297, 4.11.2016, str. 1)

popravljen z:

► **C1** Popravek, UL L 91, 5.4.2017, str. 40 (2016/1919)

▼B**DIREKTIVA (EU) 2016/1919 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**

z dne 26. oktobra 2016

o brezplačni pravni pomoči za osumljene in obdolžene osebe v kazenskem postopku ter za zahtevane osebe v postopku na podlagi evropskega naloga za prijetje*Člen 1***Predmet urejanja**

1. Ta direktiva določa skupna minimalna pravila o pravici do brezplačne pravne pomoči za:

- (a) osumljene in obdolžene osebe v kazenskem postopku; in
- (b) osebe v postopku na podlagi evropskega naloga za prijetje v skladu z Okvirnim sklepom 2002/584/PNZ (v nadaljnjem besedilu: zahtevane osebe).

2. Ta direktiva dopolnjuje direktivi 2013/48/EU in (EU) 2016/800. Ničesar v tej direktivi se ne sme razlagati kot omejevanje pravic, določenih v navedenih direktivah.

*Člen 2***Področje uporabe**

1. Ta direktiva se uporablja za osumljene in obdolžene osebe v kazenskem postopku, ki imajo pravico do dostopa do odvetnika na podlagi Direktive 2013/48/EU in ki:

- (a) jim je odvzeta prostost;
- (b) morajo imeti pomoč odvetnika v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom; ali
- (c) morajo biti navzoči, ali jim je dovoljeno, da so navzoči, pri preiskovalnih dejanjih ali dejanjih zbiranja dokazov, ki vključujejo vsaj:

- (i) prepoznave;

- (ii) soočenja;

- (iii) rekonstrukcije kaznivega dejanja.

2. Ta direktiva se, od prijetja v izvršitveni državi članici, uporablja tudi za zahtevane osebe, ki imajo pravico do dostopa do odvetnika v skladu z Direktivo 2013/48/EU.

3. Ta direktiva se pod enakimi pogoji, kot so določeni v odstavku 1, uporablja tudi za osebe, ki prvotno niso bile osumljene ali obdolžene, vendar to postanejo med zaslišanjem, ki ga opravi policija ali drug organ preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj.

▼B

4. Brez poseganja v pravico do poštenega sojenja se v zvezi z manjšimi kršitvami:

(a) če pravo države članice določa, da sankcijo izreče organ, ki ni sodišče, pristojno za kazenske zadeve, in se je zoper izrek te sankcije mogoče pritožiti na takšno sodišče ali pa ga je takšnemu sodišču mogoče predložiti, ali

(b) če odvzem prostosti ne more biti izrečen kot sankcija,

ta direktiva uporablja le v postopkih pred sodiščem, ki je pristojno za kazenske zadeve.

V vsakem primeru se ta direktiva uporablja, ko se sprejema odločitev o pridržanju in med pridržanjem v kateri koli fazi postopka do zaključka postopka.

*Člen 3***Opredelitev pojma**

V tej direktivi „brezplačna pravna pomoč“ pomeni financiranje pomoči odvetnika – s strani države članice – ki omogoča izvajanje pravice do dostopa do odvetnika.

*Člen 4***Brezplačna pravna pomoč v kazenskem postopku**

1. Države članice zagotovijo, da imajo osumljene in obdolžene osebe, ki nimajo dovolj sredstev za plačilo pomoči odvetnika, pravico do brezplačne pravne pomoči, kadar to zahtevajo interesi pravičnosti.

2. Države članice lahko izvedejo oceno materialnega položaja, oceno upravičenosti na podlagi pravičnosti ali oboje, da ugotovijo, ali je treba dodeliti brezplačno pravno pomoč v skladu z odstavkom 1.

3. Kadar država članica izvede oceno materialnega položaja, upošteva vse zadevne in objektivne dejavnike, kot so prihodki, premoženje in družinske razmere zadevne osebe, kot tudi stroški pomoči odvetnika in življenjski standard v tej državi članici, da ugotovi, ali v skladu z veljavnimi merili v tej državi članici osumljena ali obdolžena oseba nima dovolj sredstev za plačilo pomoči odvetnika.

4. Kadar država članica izvede oceno upravičenosti na podlagi pravičnosti, upošteva teže kaznivega dejanja, zapletenost zadeve in strogost sankcije, ki bi se pričakovano lahko izrekla, da ugotovi, ali je treba zaradi interesov pravičnosti dodeliti brezplačno pravno pomoč. V vsakem primeru se šteje, da so izpolnjeni pogoji, kar zadeva oceno upravičenosti na podlagi pravičnosti, v naslednjih primerih:

(a) ko je osumljena ali obdolžena oseba privedena pred pristojno sodišče ali sodnika, da se odloči o pridržanju v kateri koli fazi postopka v okviru področja uporabe te direktive, in

▼B

(b) med pridržanjem.

5. Države članice zagotovijo, da se brezplačna pravna pomoč dodeli brez nepotrebnega odlašanja in najpozneje pred zaslišanjem s strani policije, drugega organa preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ali pravosodnega organa oziroma pred izvedbo preiskovalnih dejanj ali dejanj zbiranja dokazov iz točke (c) člena 2(1).

6. Brezplačna pravna pomoč se dodeli samo za namene kazenskega postopka, v katerem je zadevna oseba osumljena ali obdolžena storitve kaznivega dejanja.

*Člen 5***Brezplačna pravna pomoč v postopku na podlagi evropskega naloga za prijetje**

1. Izvršitvena država članica zagotovi, da imajo zahtevane osebe pravico do brezplačne pravne pomoči od prijeteja na podlagi evropskega naloga za prijetje do njihove predaje ali dokler odločitev, da se jih ne preda, ne postane pravnomočna.

2. Odreditvena država članica zagotovi, da imajo zahtevane osebe, ki so v postopku na podlagi evropskega naloga za prijetje zaradi uvedbe kazenskega postopka in ki uveljavljajo svojo pravico do izbire odvetnika v odreditveni državi članici, ki bo pomagal odvetniku v izvršitveni državi članici v skladu s členom 10(4) in (5) Direktive 2013/48/EU, pravico do brezplačne pravne pomoči v odreditveni državi članici za namene takšnih postopkov v izvršitveni državi članici, v kolikor je ta potrebna za zagotovitev učinkovitega dostopa do sodnega varstva.

3. Pravica brezplačne pravne pomoči iz odstavkov 1 in 2 je lahko pogojena z oceno materialnega položaja v skladu s členom 4(3), ki se uporablja smiselno.

*Člen 6***Odločitve v zvezi z dodelitvijo brezplačne pravne pomoči**

1. Pristojni organ brez nepotrebnega odlašanja odloči o tem, ali se brezplačna pravna pomoč dodeli ali ne, ter o dodelitvi odvetnikov. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da pristojni organ te odločitve sprejema skrbno, pri tem pa spoštuje pravice obrambe.

2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da zagotovijo, da so osumljene, obdolžene ter zahtevane osebe pisno obveščene o popolni ali delni zavrnitvi prošnje za brezplačno pravno pomoč.

*Člen 7***Kakovost brezplačne pravne pomoči in usposabljanja**

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, tudi glede financiranja, za zagotovitev:

(a) učinkovitega sistema brezplačne pravne pomoči, ki je ustrezno kakovosten, in

▼ B

(b) storitev brezplačne pravne pomoči, ki so ustrezno kakovostne za to, da zagotovijo poštenost postopka, ob ustreznem spoštovanju neodvisnosti pravnega poklica.

2. Države članice zagotovijo, da se osebju, ki je vključeno v sprejemanje odločitev o brezplačni pravni pomoči v kazenskem postopku in postopku na podlagi evropskega naloga za prijetje, zagotovi primerno usposabljanje.

3. Države članice ob ustreznem spoštovanju neodvisnosti pravnega poklica in vloge tistih, ki so odgovorni za usposabljanje odvetnikov, sprejmejo ustrezne ukrepe za spodbujanje zagotavljanja ustreznega usposabljanja odvetnikom, ki nudijo storitve brezplačne pravne pomoči.

4. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da imajo osumljene, obdolžene ter zahtevane osebe na njihovo zahtevo pravico do zamenjave odvetnika, ki nudi storitve brezplačne pravne pomoči in ki jim je bil dodeljen, če to upravičujejo posebne okoliščine.

*Člen 8***Pravna sredstva**

Države članice zagotovijo, da imajo osumljene, obdolžene in zahtevane osebe učinkovito pravno sredstvo na podlagi nacionalnega prava v primeru kršitve njihovih pravic iz te direktive.

*Člen 9***Ranljive osebe**

Države članice zagotovijo, da se pri izvajanju te direktive upoštevajo posebne potrebe ranljivih osumljenih, obdolženih ter zahtevanih oseb.

*Člen 10***Zagotavljanje podatkov in poročanje**

1. Države članice do ►**C1** 5. maja 2021 ◀ in nato vsaka tri leta Komisiji predložijo razpoložljive podatke, iz katerih je razvidno, kako so se izvajale pravice iz te direktive.

2. Komisija do ►**C1** 5. maja 2022 ◀ in nato vsaka tri leta Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju te direktive. V svojem poročilu Komisija oceni izvajanje te direktive, kar zadeva pravico do brezplačne pravne pomoči v kazenskem postopku in postopku na podlagi evropskega naloga za prijetje.

▼B*Člen 11***Prepoved poslabšanja položaja**

Ta direktiva v nobenem primeru ne pomeni omejevanja ali odstopanja od katerih koli pravic in procesnih jamstev, ki jih zagotavljajo Listina, EKČP ali druge ustrezne določbe mednarodnega prava ali pravo katere koli države članice, ki zagotavlja višjo raven varstva.

*Člen 12***Prenos**

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do ►**C1** 5. maja 2019 ◀. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedilo določb predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

*Člen 13***Začetek veljavnosti**

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

*Člen 14***Naslovniki**

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.